
FSMA_2018_15 dd. 17/12/2018

Bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen: tenuitvoerlegging door de FSMA

Toepassingsveld:

De richtsnoeren die hier aan bod komen, zijn van toepassing op de volgende ondernemingen (hierna “de geregementeerde ondernemingen”):

- de kredietinstellingen naar Belgisch recht indien zij beleggingsadvies- en/of vermogensbeheerdiensten verlenen [*], met uitzondering van de bijkantoren die zij in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte (hierna “EER-lidstaat”) hebben gevestigd;
- de beleggingsondernemingen naar Belgisch recht indien zij beleggingsadvies- en/of vermogensbeheerdiensten verlenen, met uitzondering van de bijkantoren die zij in een andere EER-lidstaat hebben gevestigd;
- de in België gevestigde bijkantoren van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen indien zij beleggingsadvies- en/of vermogensbeheerdiensten verlenen, voor zover die ondernemingen en instellingen ressorteren onder het recht van een Staat die geen lid is van de EER;
- de beheervenootschappen van instellingen voor collectieve belegging in effecten naar Belgisch recht, wat het verlenen van beleggingsdiensten betreft als bedoeld in artikel 3, 23°, van de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen, met uitzondering van de bijkantoren die zij in een andere EER-lidstaat hebben gevestigd; en
- de beheervenootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht, wat het verlenen van beleggingsdiensten betreft als bedoeld in artikel 3, 43°, a) en/of b), van de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders, met uitzondering van de bijkantoren die zij in een andere EER-lidstaat hebben gevestigd.

Deze richtsnoeren zijn ook van toepassing op de volgende geregementeerde ondernemingen:

- de in België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen die ressorteren onder het recht van een andere EER-lidstaat, met betrekking tot de beleggingsadvies- en/of vermogensbeheerdiensten die zij op Belgisch grondgebied verlenen;
- de in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse beheervenootschappen van instellingen voor collectieve belegging in effecten, met betrekking tot de in artikel 3, 23°, van voornoemde wet van 3 augustus 2012 bedoelde beleggingsdiensten die zij op Belgisch grondgebied verlenen;
- de in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse beheervenootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging, met betrekking tot de in artikel 3, 43°, a) en/of b), van voornoemde wet van 19 april 2014 bedoelde beleggingsdiensten die zij op Belgisch grondgebied verlenen; en

- de beleggingsondernemingen die ressorteren onder het recht van derde landen en die in België rechtsgeldig diensten mogen verlenen, met betrekking tot de beleggingsadvies- en/of vermogensbeheerdiensten die zij op Belgisch grondgebied verlenen.

Samenvatting/Doelstelling:

Dit document handelt over de richtsnoeren van de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten (hierna "ESMA") met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen.

Geachte mevrouw,

Geachte heer,

Krachtens artikel 16 van de ESMA-verordening¹ kan ESMA richtsnoeren tot bevoegde autoriteiten of financiëlemarktdeelnemers richten met het oog op het invoeren van consistente, efficiënte en effectieve toezichtpraktijken binnen het Europees systeem voor financieel toezicht (ESFS), en het verzekeren van de gemeenschappelijke, uniforme en consistente toepassing van het Unierecht.

Artikel 16, lid 3, van die Verordening luidt als volgt: *"bevoegde autoriteiten en financiëlemarktdeelnemers spannen zich tot het uiterste in om aan die richtsnoeren (...) te voldoen" en "binnen twee maanden nadat een richtsnoer (...) is gegeven, bevestigt elke bevoegde autoriteit of zij aan dat richtsnoer (...) voldoet of voornemens is die op te volgen. Wanneer een bevoegde autoriteit daaraan niet voldoet of niet voornemens is die op te volgen, stelt zij de Autoriteit daarvan in kennis, met opgave van de redenen"*².

In het licht daarvan heeft ESMA op 28 mei 2018 "Richtsnoeren met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen" gepubliceerd. Die Richtsnoeren zijn gebaseerd op Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (hierna "de MiFID II-richtlijn"). Bedoeling van die Richtsnoeren is de toepassing van bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen te verduidelijken.

De Richtsnoeren zijn vanaf 60 kalenderdagen nà 7 januari 2019, dus vanaf 8 maart 2019, van toepassing op alle ondernemingen die beleggingsadvies- en/of vermogensbeheerdiensten verlenen, ongeacht de wijze waarop zij met hun cliënten in contact staan.

Vanaf die dag zullen de vorige Richtsnoeren die ESMA in het kader van MiFID I heeft gepubliceerd³, en het document FSMA_2012_22 van 19 december 2012 getiteld "Diverse aspecten van de MiFID-geschiktheidseisen (suitability test): tenuitvoerlegging door de FSMA", ophouden van kracht te zijn.

¹ Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten).

² De in artikel 16, lid 3, alinea 2, van de ESMA-verordening bedoelde termijn van twee maanden eindigt op 7 januari 2019.

³ "Richtsnoeren met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID-geschiktheidseisen" (ESMA/2012/387).

De toepassing van sommige van die “Richtsnoeren met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen” wordt met name relevant geacht wanneer de beleggingsondernemingen “roboadviesdiensten”⁴ verlenen, vanwege de beperkte (of zelfs geheel afwezige) interactie tussen de cliënten en de medewerkers van de beleggingsondernemingen. Waar relevant, wordt dit specifiek benadrukt in de tekst.

De Richtsnoeren hebben hoofdzakelijk betrekking op situaties waarin beleggingsadvies- en/of vermogensbeheerdiensten worden verleend aan niet-professionele cliënten. Voor zover relevant, zouden zij ook moeten worden toegepast wanneer diezelfde diensten aan professionele cliënten worden verleend, rekening houdend met de bepalingen van artikel 54, lid 3, van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 van de Commissie van 25 april 2016 houdende aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de door beleggingsondernemingen in acht te nemen organisatorische eisen en voorwaarden voor de bedrijfsuitoefening en wat betreft de definitie van begrippen voor de toepassing van genoemde richtlijn⁵, en van bijlage van MiFID II.

Zij strekken ertoe de bescherming van de beleggers te versterken en tot grotere convergentie te leiden in de interpretatie en de benaderingen van het toezicht op de MiFID II-geschiktheidseisen, doordat ze een aantal belangrijke aspecten benadrukken en zo de waarde van bestaande normen verhogen.

De toepassing van voornoemd artikel wordt, volgens de FSMA, door de ESMA-richtsnoeren gepreciseerd. Bijgevolg zal zij die Richtsnoeren in haar toezichtsinstrumentarium integreren.

* * *

Hoogachtend,

De Voorzitter,

Jean-Paul SERVAIS

Bijlage: [FSMA 2018 15-01 / ESMA-richtsnoeren met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen \(ESMA35-43-1163 NL\)](#).

⁴ De in de Richtsnoeren gebruikte uitdrukking “roboadvies” verwijst naar “het verstrekken van beleggingsadviezen of het verlenen van vermogensbeheerdiensten wanneer dit geheel of gedeeltelijk plaatsvindt door middel van een geautomatiseerd of semigeautomatiseerd systeem dat met de cliënt in contact staat”.

⁵ Dat artikel luidt als volgt: “Wanneer een beleggingsonderneming voor een professionele cliënt een beleggingsdienst verricht, mag zij er voor de toepassing van lid 2, onder c), van uitgaan dat de cliënt voor de producten, transacties en diensten waarvoor deze als professionele cliënt wordt aangemerkt, over de nodige ervaring en kennis beschikt.

Wanneer deze beleggingsdienst bestaat in de verlening van beleggingsadvies aan een professionele cliënt die onder deel 1 van bijlage II bij Richtlijn 2014/65/EU valt, mag de beleggingsonderneming er voor de toepassing van lid 2, onder b), van uitgaan dat de cliënt alle gerelateerde beleggingsrisico's die met zijn beleggingsdoelstellingen in overeenstemming zijn, financieel kan dragen.”.